

GUELMINO SÁNDOR VERSEI

ADIO, EURÓPA

valamelyik reggel – már nem emlékszem
pontosan mikor – egyszerre csak kivágódott
ólomüveg borítású

ablakszárny

két hatalmas
fénylő tábla
s mint a hideg

vaserezet

vékony szála
berobbant az égkristályba
szürke kilincs
kavicsröptű

vak szemünkre zuhant le

kallantyú az értelemhez csapódó

rohant a szél
huzatos lett
egész európa

mert légvonat
mert légvonat
sikoltott
át

a házakon

fütty a sok-sok határ mentén
robogott a bátortalan

síncsatlakozásban

vágányzárak

pattantak szét
emelkedett madárraj
míg vörösből zöldre váltott

felettük a szemafor
     s te
     ki kérkedsz
     hogy egy csöppet
     se legyintett meg a szél
 hallod-e a tépett mezők
 első szabad jajszavát
 látod-e a lefejezett
 nyírfaerdők könnyeit
 vonágló bús orosz hazát lengyel templom tornyait
 vagy mint megáll csehországban s fellélegzik a kohász
 férfihangon szólal meg az infantilis budapest
 tipegni kezd
                     lélegezni
                                     vaspendelyes csecsemő
 de csak vársz
 mint buzgó lovak
 felhorkanó
                     sötét mecset
 várod s nézed
 mit forog ki az idő
 mert e tájon
                     ha ring a ház
                     kutyabaj
 legfeljebb majd körhintának
                     adjuk el és
 gajdolunk
     ez itt körben
     be nem váltott
                     ígéreték földje
     vad
     nyűgös társbérlet
     izzadt
                     koszos resti
     vasútállomáson
 ahonnan semmibe tolatnak mozdonyok
 s a tisztító vihar
                     füstös meg szénporos
     ebből menekültünk
 ide várnak haza

torra gyülekeznek

kuvik kuvik

kuvik

.....

valamelyik reggel – már nem emlékszem pontosan
mikor – egyszerre csak
berántották a függönyöket
súlyos zsaluk

csapódtak le

odvas-vén fatáblák

ikonok

vezérek

s ikonos

vezérek

szavai szakadtak

gyászszalag-pántlikák

kibuktak cövekből

nyársra húzott szentek

– okádó valóság –

megtagadott testvér

bocskorát elhagyja

és szól a vakondok

ez itt a te hazád

csont a csonttal reped

bőr – zászlókként hasad

tömjén a hullaszag

lokális parfümje

graffito a szélben

DOVDZSÉNYA – kontinens

90. szept.

AZ ÉJSZAKA PIKKELYEI

az Éjszaka pikkelyeit

görcsben, kínnal vakartuk le,

késett, várt a reggel

– bóbiskoló idő

fonott karosszékekben –,
puhány orvhalászok ujján érdes csillag
    vérzett ki az égből;
mélytengeri flóra, ezüsthajú főveny,
s hallgatag,
    rózsásan virágzó napernyők
    állnak egymás mögé,
szétmálló tespedés, homokra dobott nyár,
porban sütkérezünk, mint egykor az Úrnak
fényében lebzselő profán apostolok,
akik zsenge vetést, bárkát, gyalupadot
    hagytak el érette,
s hirdették az ígét, mikor ő már régen
elköltözött haza;
terített hullákon sötét szemüvegek
bámulnak, értetlen,
    vörös homályon át
    fekete karikák,
egy baljós mozdonynak döngő kerekei
a súlyos hajtókar
    dobbanása nyomán
    döccennek, indulnak
és szaladnak tova,
    vég nélküli sínen,
    robognak a kancsal,
süket álom felé,
valahova messze, tátott barlangon át,
    a koponyacsontok boltozata alá,
    a szürke bolyhokkal vesződő Lét alá,
    ahol csak televény, befulladt öntudat,
    iszapkása mozog,
és az eszméletnek horgonya nem csobban,
kürtőit üresen árverezi az agy,
a Semmi futkároz,
mint kongó kastélyok termeiben a hang,
vagy betévedt szolgák riadt tekintete;
elmenekült a Múlt,
rézsút a sugárnak pászmája kikopott
márványlépcsőkre hull,
könyvet, elméletet buzgón átszó a pók,
ez a Korszak vége,

csak a tenger, a strand, a henyélő ember
 – volt-gazdák üdülnek –,
 pányván tartott tegnap heveredik eléd,
 látod, amint barna
     combokról a perzselt
         olaj füstje árad,
 mumifikált fejek a parti homokban,
 kéz, valami groteszk félmozdulatával,
 eldobált lábak és megsüppedt nyugalom,
 szikrázó kagylóhéj egy-egy női köröm,
 húsok terülnek el, puffadt, omló hasak,
 öreg teknőcbőrön májfoltok, pörsenés,
 bönyökként csüngenek az elernyedte izmok,
 nemcsak az eszmélet, az erő is oda;
     megszűnt a légmozgás;
 lyukas bokrok közé bújhatott a szél is,
 puha kamaszlány, ki tánclépésben lejt a
 lombok közé, mikor
     fürdőruhát cserél
         szemérmes titokban;
 érzed, hogy a Szellem áramvonalai
 többé nem pezsegnek, álmatag bágyadság
 fekszik künn a napon,
 behorpadt reléken a Szó nem gyöngyözik,
 dogma lesz bármiből, ha mint sűrű eső
     kopog szakadatlan,
 félrebeszélni már nem adatott nekünk,
 emeld tenyeredet vaksi szemed fölé,
     éget a déli fény,
         lásd meg, túl a sziget
             mögött foltnyi felhő
             taraja kandikál, új vihar
                 közelít;
 meddig sütkérezünk?
 habár még hajnalban lefagytak a pálmák,
 melegre formáltunk jogot odúinkban,
 embernek, növénynek sárga sugarakat,
 hempergőzzön a nyár, és benne az Élet;
 milyen keservesen
     tisztogattunk nyitott
 ajtóknál, ablaknál,

huzatos házakban,
 kinn a piactéren,
     plakátordítású falhoz kuporodva,
 félve és félhittel, míg a mozdulatok
 egyszerre csak csodás összhangba simultak,
 szemétdomb tornyosult sötét pikkelyekből,
 s markunk öblén feküdt a csuszamlós világ
     dermesztő éjjele;
 most, hogy a forróság hengere meglapít,
 henyélni van kedvünk, szárad a fluidum,
 önelégült, rest és bamba mentalitás,
 félbehagyott munka, kétes eredmények –,
 na, igen, így könnyebb,
     roppant-nagy henyélés
 tetszhalottak között, fertős kedélyesen;
 de mi lesz, ha megint föltámad és ítél
     antikrisztusoknak cseréphadserege,
     nem alussza át a
     pergő századokat,
 ugye, volt rá példa,
 kísértet járja be az alkonyi eget,
 véges a nappalunk, ez a tengelyforgás
     szükségyszerúsége,
 ez a rendszer, és a
     patkány is okosabb,
 mint aki úgy véli, gumiból van a nap,
 és a világosság
     emberöltökön át
     nyújtható, gyűjtható;
 bizony, a józanság összecsomózódott,
 irgalmatlan-kusza hálók röpülnek ránk,
     mégse vesszük észre,
 láthatatlan gubanc,
     Nessus véres inge
     alatt mind lassabban
     vánszorgó lélegzet
     sípól, recseg a test,
 jajok sajdulnak fel, önhibájából a
 léprecsalt értelem velőtrázóan sikít,
     és a düh habjai
     csapódnak mindenütt –

AZ VAGY

... aki megdőlt szántóföldön inog,
nehéz csizmájával őszi ködökbe lép,
akinek tenyerén ernyőt bont a távol,
s homlokában – hunyva – cipeli a szemét;

akivel patakba együtt gázol a hold,
együtt vár a téboly, arcán eső perreg,
mosdatja, becézi, ajnározó égbolt,
s kalapja pereme – a felfénylő eresz;

akit a sötétség kiválaszt magából,
és a villámlások helyre cövekelnek –,
amott egy akasztott lelke lóg a fáról,
hús-fehér-hallgatag lombok énekelnek;

kéregbarna este – nyugtalan köd elül,
de a prófétákat gyilkos vád szövi át,
kihabzik a szó és elalél legbelül,
mért játszanak veled súlyos komédiát;

az vagy, aki ha szólt, a világ elhagyott,
mint kénes felhőtől berzenkedett az orr,
jégrianás, süket, ha félt és hallgatott,
bizony, néma-nyitott száj volt valamikor

egész arcod, s a szem felhasított tükre
jajdult a búskomor vidámpark-homályban,
s aki belebámult, cserepekre törte,
mert hol csak borzongás – tétlen, nagy hiány van;

az vagy, aki mindig fölmálházva ninccsel
nyirkos városodnak hideg kövén talpal,
egy korty értelemért hiába kilincsel,
s körül van kerítve labirintus-fallal;

rágalom-kóló jár, akár a porvihar,
nagy garral kilöknék rég-tiéd-volt házból,
nyomodban a bérlő, szilaj fiaival,
testük felcsóvázik gyűlölködő láztól,

penge foguk között, megannyi janicsár,
anyjuk szép csecséről leszakított vadak,
még csak fenyítenek – vészterhek napja vár,
Bizánc szelleme kél, oszmánok hajtanak,

mint a földönfutót, örökös számúzótt
lettél zöld iszonnal gőzölgő lapályon,
caplatsz a Semmiben, egy-egy zombék között,
s állva alszol, vakon, megdermeszt az álom;

az vagy, akit szekér nem vesz saroglyába,
nem tőr meg a ló sem, gépkocsiba nem fér,
marhavagonokról lógázik a lába,
zubbonya elnyűtt és keze fagyott, fehér;

akit hol a messzi hómezőkre hajtott,
hol meg folyamsírba kíméletlen végzet,
akit a hatalom, amíg élt, puhított:
egy akarat légyen, egy nyomor, egy nézet;

akin a határok ide-oda jártak,
s lelkek vadorzói lopták el javait,
akit történelmi szemétdombra hánytak,
bár tankönyvek szerint: előfordul még itt;

az vagy, aki csendben kiájult a létből,
opálderengésben lassan hátrahajolt,
percért esdekelt már, s nem kapott az égtől,
mert sose kiáltott – akárhány napja volt;

legvégül, akit a félelem bénít meg,
önzés, apró haszon, s hűtlen magára hagy
testvért, süllyedő tájt, s kocsonyásan remeg,
tántorogva, düledt ősrészeként – AZ VAGY.

90. okt.